

Politsei- ja Piirivalveamet

**PPA ennetusuuring
Vägivalla ja kiusamise
ennetamine**

Uuringu taustainfo

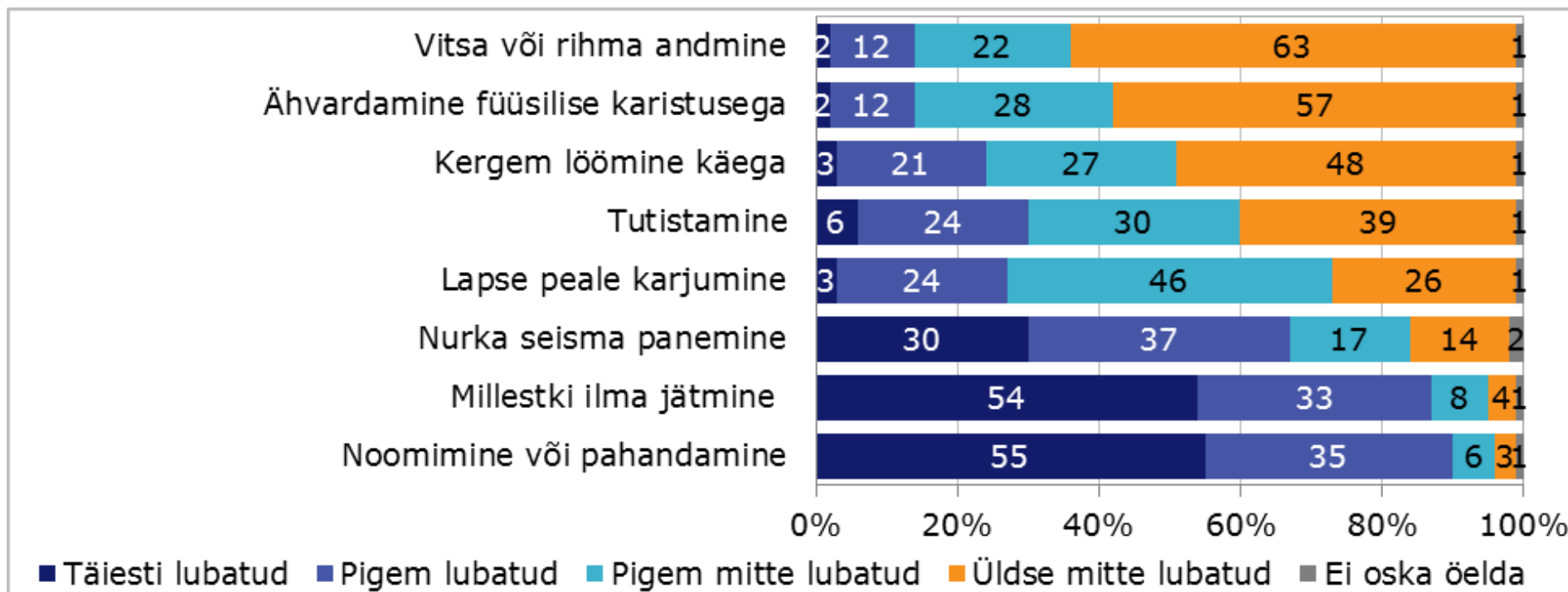
- Uuringu eesmärgiks oli töötada välja metoodika elanikkonna teadlikkuse, hoiakute ja käitumise regulaarseks mõõtmiseks politsei poolt mõjutatavates ennetuslikes aspektides ning teostada esmakordne andmekogumine;
- Uuringu viis läbi TNS EMOR, kokku küsitleti **8055 inimest** (3850 üldelanikkond, 3853 õpilast, 352 õpetajat);
- Andmekogumine toimus kolmes erinevas sihtrühmas:
 - 1. **Täiskasvanud elanikkond** – 18-74-aastased Eesti Vabariigi alalised elanikud
 - 2. Üldhariduskoolide õpilased – **4., 6., 8., ja 12. klassides** õppijad
 - 3. Üldhariduskoolide õpetajad – **4., 6., 8., ja 12. klasside** klassijuhatajad
- Metoodika: täiskasvanud - telefoniküsitlus, õpilased - isetäidetav ankeet paber kandjal või veebis, õpetajad – isetäidetav ankeet veebis

Täiskasvanud elanikkond

Hinnangud erinevate laste distsiplineerimise viiside lubatavusele

Laste distsiplineerimine – kokkuvõte

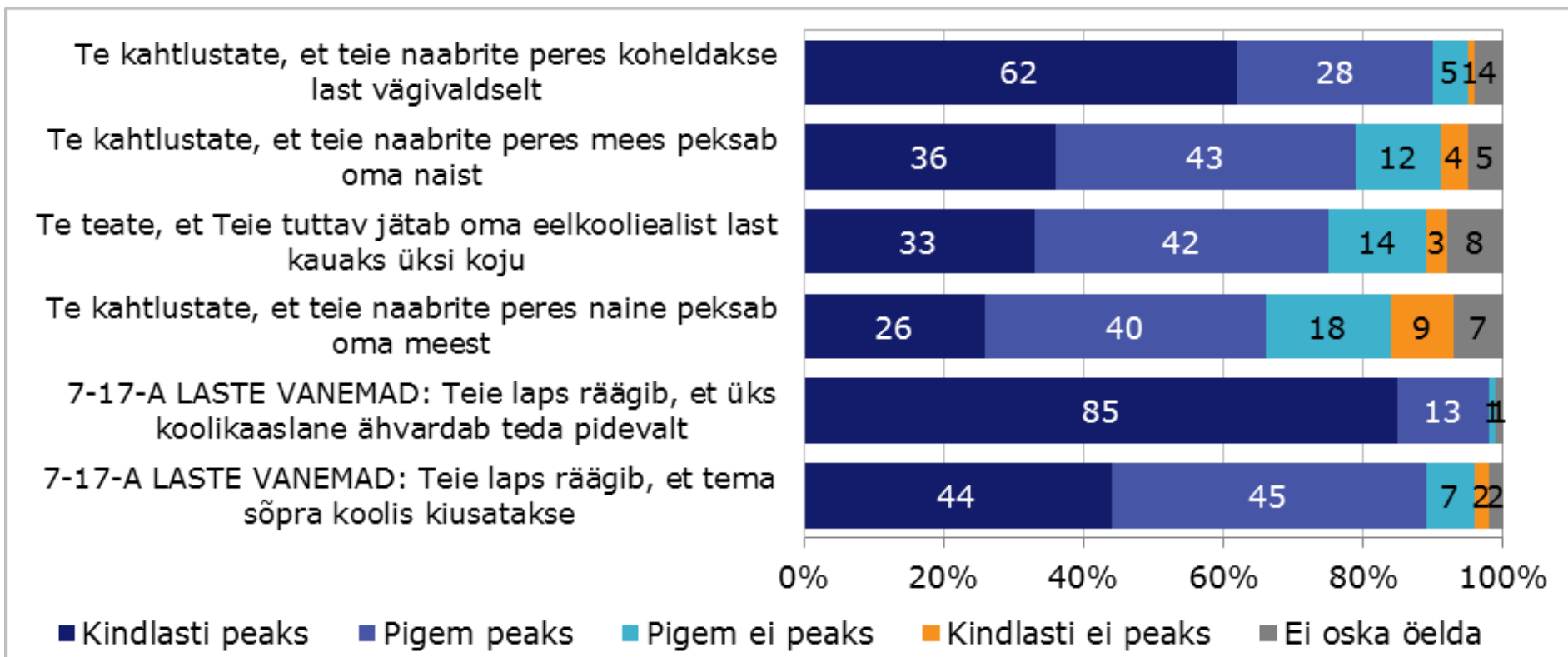
- ◆ Suhtumine leebema füüsilise karistamise kasutamisse on suhteliselt tolerantne.
- ◆ Enamusi distsiplineerimise meetodeid **aktsepteerivad naised vähem**. Suurimaid erinevusi on märgata seoses vitsa andmise, ähvardamise ja karjumisega. Mehed peavad aga naistest vähem lubatavaks lapse kergemat käega löömist ning millestki ilma jätmist.
- ◆ Vanusrühmade lõikes ühtset tendentsi ei esinenud, kuid üldiselt võib öelda, et keskeas vastajad aktsepteerivad vähem tutistamist, karjumist ja nurka seisma panemist ning nooremad peavad pigem vähem lubatavaks füüsilise karistusega ähvardamist.

Täiskasvanud elanikkond

Hinnangud enda poolse sekkumise vajalikkusele erinevate väärkohtlemise situatsioonide korral

Vägivaldsetesse situatsioonidesse sekkumine - kokkuvõte

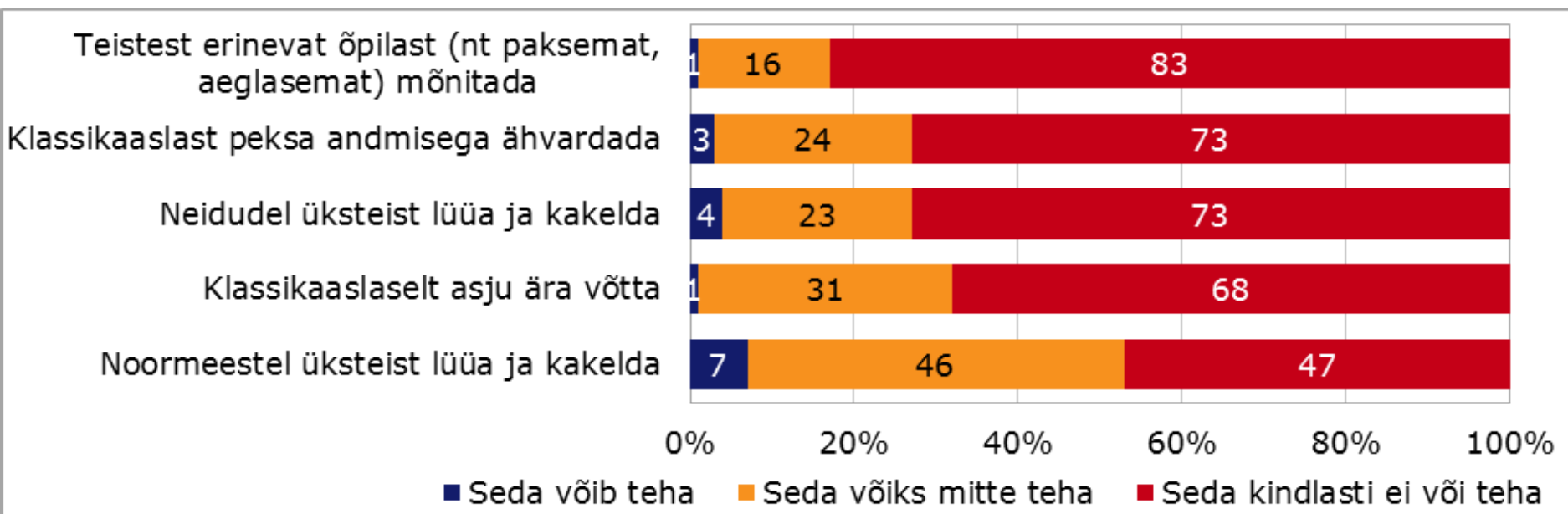
- ◆ Vägivaldsetesse situatsioonidesse vahele astumist peetakse vajalikumaks siis, kui tegemist on endale lähedase inimesega.
- ◆ Naiste hoiakud on empaatilisemad ja erinevatesse situatsioonidesse sekkumist rohkem toetavad, kui meeste hinnangud. Samuti peavad mitmetesse situatsioonidesse vahele astumist (kui mees peksab naist või naine meest, kui naabrite last koheldakse julmalt) vajalikumaks vanemad vastajad.

6., 8. ja 12. kl õpilased

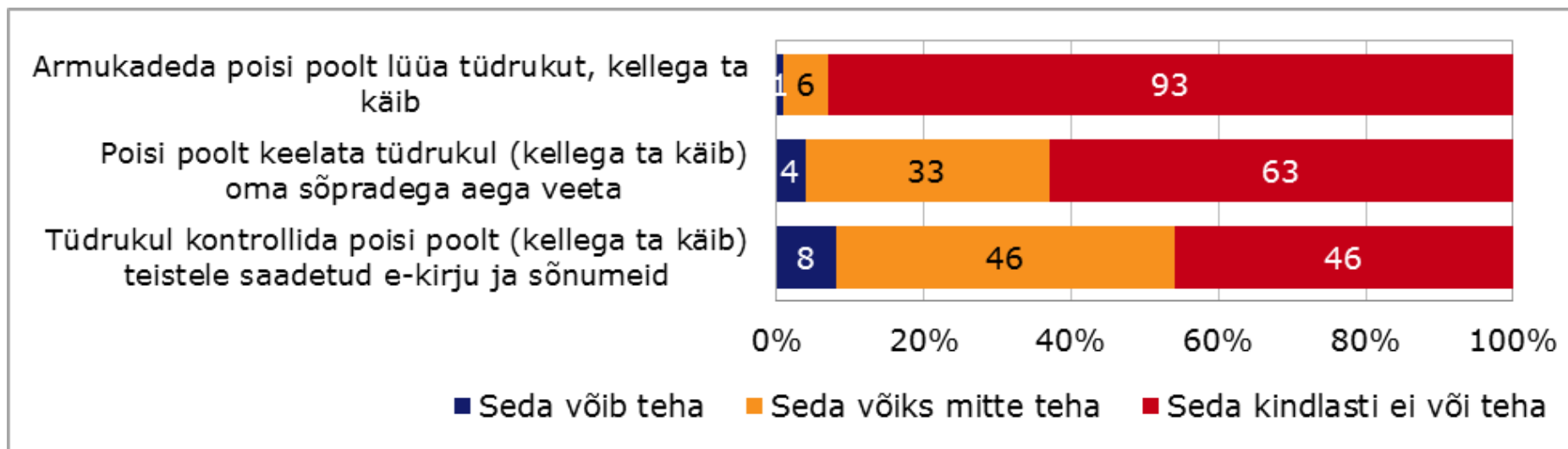
Erinevate suhtlemise viiside lubatavus

8. ja 12. kl õpilased

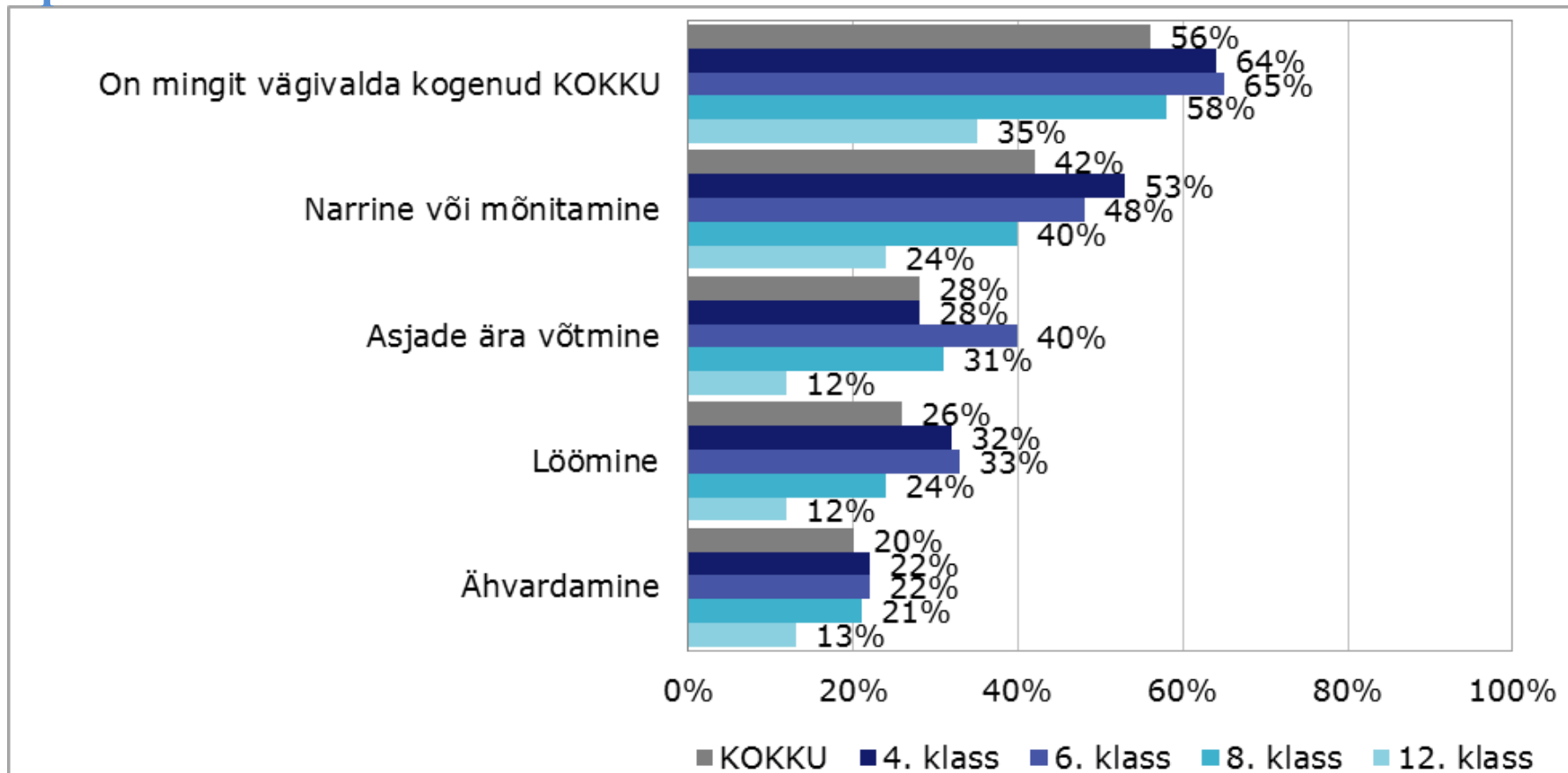
Erinevate käitumise viiside lubatavus paarisuhtes

4., 6., 8., ja 12. klassides õppijad

Viimase 12 kuu jooksul vägivaldset käitumist kogunud õpilased

Õpilaste omavahelised käitumisviisid

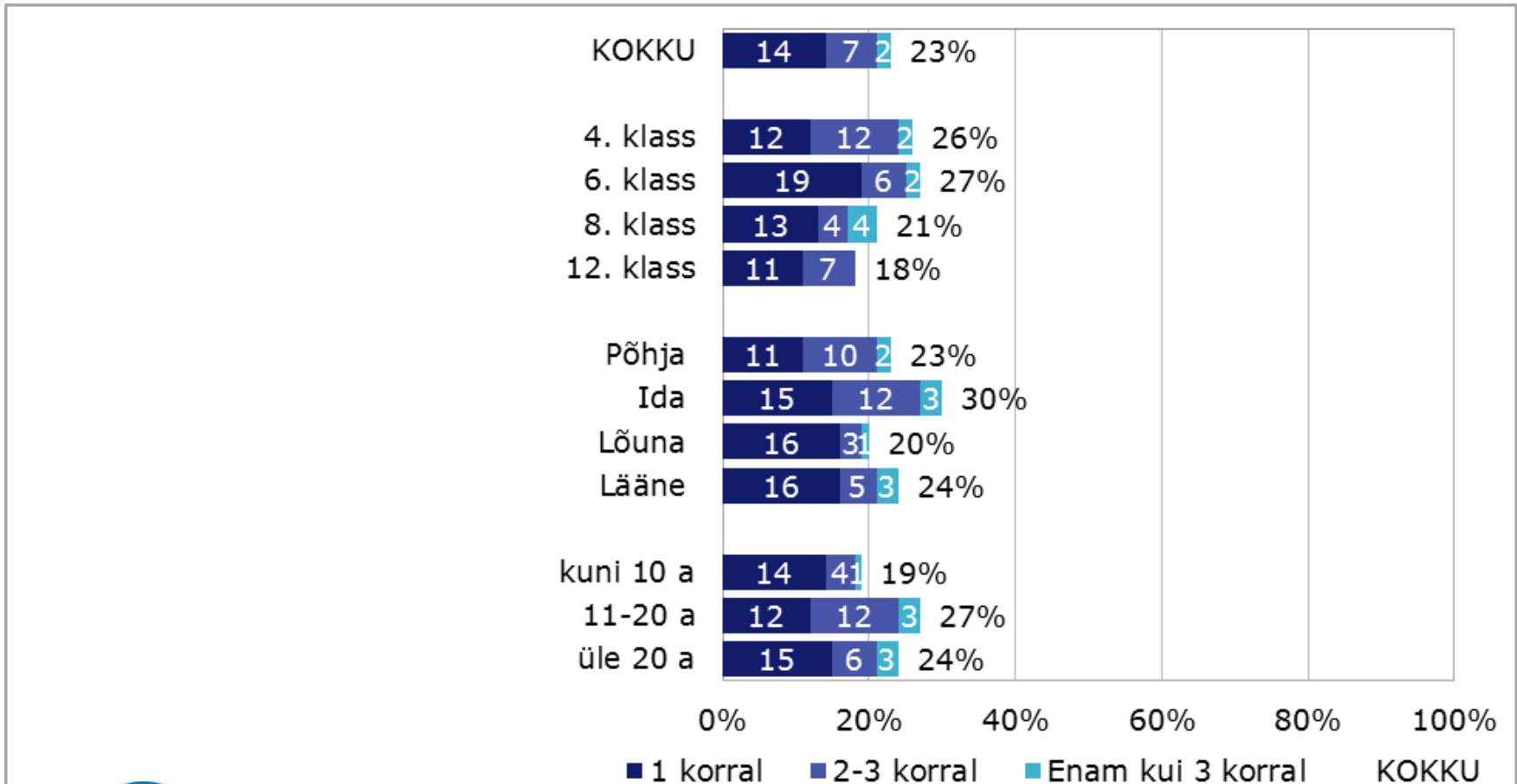
- ◆ Viimase aasta jooksul on mingit liiki vägivalda kogenud üle poole õpilastest.
- ◆ Klassijuhatajate seas oli koolikiusamise juhtumitega kokku puutumise tase kõrge.
- ◆ Nooremad õpilased kogevad kiusamist rohkem.
- ◆ Noormehed on kiusamist tunda saanud ja pealt näinud rohkem kui tüdrukud.
- ◆ Üldplaanis peetakse internetis toimuvat kiusamist samavõrra mitte aktsepteeritavaks kui verbaalset näost-näkku kiusamist.
- ◆ 8. ja 12. klassi õpilased peavad paarisuhtes kõige lubatavamaks seda, et tütarlaps kontrollib noormehe poolt teistele saadetud e-kirju ja sõnumeid ning kõige vähem lubatavaks noormehe poolt neiu armukadeduse hoos löömist
- ◆ Alla poole 8. ja 12. klassi õpilastest ütlevad, et nad teavad täpselt, kuhu pöörduda enda või kellegi teise suhtes toime pandud vägivalla juhtumiga.

Klassijuhatajad

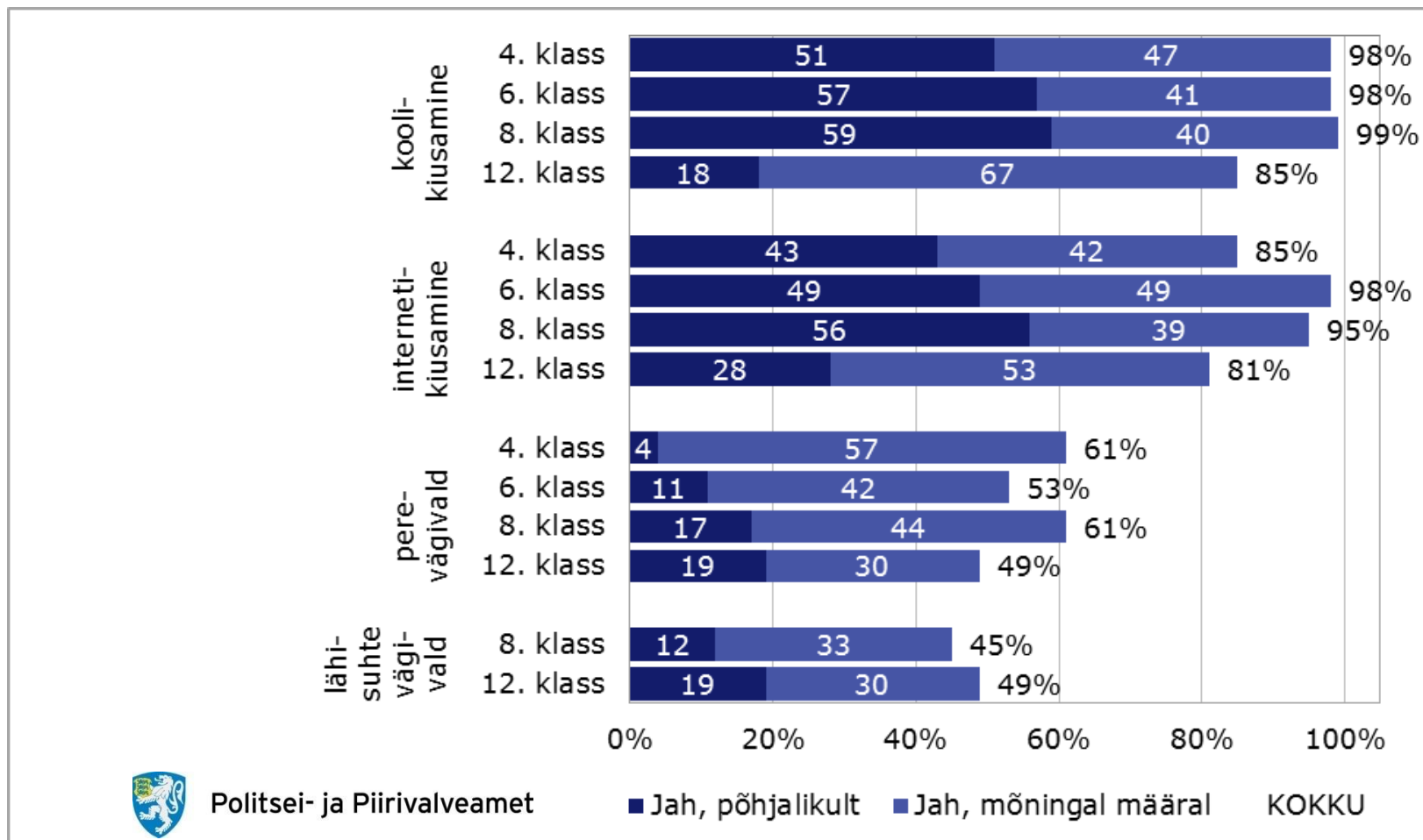
Füüsilise vägivalla tundemärkide lapse märkamine koolis sellel või eelmisel õppeaastal alagruppides

Klassijuhatajad

Kiusamise ja vägivallega seotud teemade kajastamine oma klassi õpilastele sellel või eelmisel õppeaastal juhatava klassi lõikes

Kokkuvõtteks

- ◆ Täiskasvanute suhtumine laste leebemat sorti füüsilisse karistamisse (nagu tutistamine või kergem löömine käega) ei ole väga range.
- ◆ Vägivaldsetesse situatsioonidesse vahele astumist peetakse kõige vajalikumaks siis, kui kannatajaks on endale lähedane inimene.
- ◆ Üldiselt ei pea kooliõpilased omavahelises suhtlemises lubatuks vaimse või füüsilise vägivallaga seotud käitumist; seda nii näost-näku suhtlemisel kui ka internetis.
- ◆ Suur osa Eesti õpilastest kogeb koolikiusamist. Kiusamise levimus väheneb vanemates klassides.
- ◆ Enda sõnul on õpilased üsna aktiivsed kiusamise situatsioonidesse sekkumises, seda eriti nooremates klassides. Rohkem astutakse ise vahele, räägitakse toimunust klassijuhataja või sõpradega.

- ◆ Oluline osa klassijuhatajatest märgivad, et neil on kiusamise või vägivallaga seotud situatsioonide lahendamisel esinenud takistusi. Eelkõige puudutab see õpilaste ja nende vanemate soovimatust olukorra selgitamiseks koostööd teha.
- ◆ Enda teadmisi ja oskusi vägivallajuhtumitega tegelemisel hindavad õpetajad pigem heaks ning suuremaks puudujäägiks peetakse kooli võimalusi situatsioonide lahendamisel.
- ◆ Väga valdav enamus lapsevanematest vestleb oma lastega koolikiusamise teemal, väiksemat aktiivsust on aga märgata internetikiusamise valdkonna kajastamisel.

Uuring on kättesaadav

<https://www.politsei.ee/dotAsset/331164.pdf>

